

Keramici z Fakulty designu a umění ZČU vystavují v Galerii Ladislava Sutnara

10.4.2026 - Monika Bechná | Západočeská univerzita v Plzni

Osamělé hvězdy a nejmladší krev. Výstava Étoiles solitaires & das jüngste Blut představuje aktuální práce absolventů i současných studujících ateliéru Keramický design na Sutnarce. Jak se výstava zrodila a co stojí za neobvyklým názvem, popisuje kurátor a pedagog Gabriel Vach.

Gabriel Vach vede ateliér Keramický design na plzeňské Sutnarce od roku 2012. Absolventy svého ateliéru přirovnává k hvězdám - každou je třeba nejdříve přesvědčit, aby se nebála zářit, a pak sledovat, jak putuje po své vlastní trajektorii. Jenže hvězdy se snadno rozptýlí a ztrácejí se z dohledu. To se ale pedagogovi nelíbilo. Absolventy - své osamělé hvězdy (Étoiles solitaires) - chtěl sledovat dál, propojovat je a připomínat jejich práci. Přišel tak s nápadem vytvořit platformu, která by tohle všechno zajistila. Jeho výstavní projekt má úspěch a stále roste. V plzeňské Galerii Ladislava Sutnara (GLS) tak vedle absolventů vystavují své práce i současní studující, tedy nejmladší krev (das jüngste Blut). O vystavujících, výstavě i jejím neobvyklém názvu mluvil Gabriel Vach v rozhovoru pro INFO.zcu.

Co přesně vedlo k uspořádání výstavy Étoiles solitaires & das Jungste blut?

Navrhl jsem absolventům, se kterými jsem potkával, že by bylo fajn navázat na společné výstavy klauzur a k mému překvapení se sešlo dost lidí, kteří na ten nápad kývli. Zkouška na tuto výstavu se odehrála loni ve Viaduktu Karlín, kde ale vystavovali jenom absolventi. Tam se ukázalo, že je projekt životaschopný. Na instagramu vznikl profil @etoiles_solitaires_, který by měl v budoucnu fungovat jako jakási platforma, kde bude možné sledovat novinky jednotlivých autorů a která bude upozorňovat na jejich projekty. Vnímám absenci podobné platformy jako určitý dluh. A také skrze tuto výstavu mohu říkat „podívejte, tohle je dobré“ a někdo mě (možná) uslyší...respektive tu uvidí.

A co ten dvojjazyčný titul? Proč právě francouzština a němčina?

Francouzština, myslím, pro mnoho lidí (kteří francouzsky nemluví) představuje určité tajemství. Název karlínské výstavy, kde vystavovali jenom absolventi, zněl Etoiles solitaires, osamělé hvězdy. Do titulu aktuální výstavy jsme potřebovali dostat i jiný prvek, protože výstava v GLS představuje i práce studentů. Bezprostřední inspirací pro mě byla skladba Bergheim španělské interpretky Rosalíi, ve které kombinuje více jazyků, a němčina tam zní skvěle. Ale skutečný důvod, proč mi němčina v názvu dává smysl, je ten, že významné porcelánky na území tehdejšího Československa byly mezi válkami v německých rukách. A my dodnes, když mluvíme o některých řemeslných záležitostech spojených s porcelánem, stále používáme germanismy. Můžeme to v tom názvu číst, nebo ne. Mě baví ta dvojakost.

Kolik absolventů Vašeho ateliéru na výstavě představí svou práci?

Dohromady vystavuje 27 autorů, z toho 6 současných studentů. Vystavené práce jsme vybírali tak, aby nebyly starší než tři roky, včetně diplomek. A u studentů to jsou práce za poslední čtyři semestry. Jedná se tedy z velké části o novější práce absolventů, kteří prošli ateliérem za posledních deset let. A je tady taky pár věcí, které vznikly speciálně pro tuto příležitost.

Každý autor ale vystavuje jen jeden objekt nebo sadu, není to trochu kruté?

Je to kruté a já si nedělám ambice, aby instalace byla ucelená, ale aby měl divák možnost podívat se na práci konkrétního člověka. Jedná se o výstavu-přehlídku.

Pro vystavující jste nejen kurátorem, ale také jste je učil nebo ještě stále učíte. Zadal jste jim pro tuto výstavu nějaké téma?

Chtěl jsem nabídnout prostor, kde by studenti a absolventi mohli představit své aktuální snažení a více jsem je limitovat nechtěl. Spojuje je zkrátka to, že prošli ateliérem Keramický design na Sutnarce. Všichni vystavující se zatím nepotkali, takže výstavní projekt vnímám i jako možnost a příležitost je propojit. Doufám, že se také mezi sebou víc poznají.

Plánujete další společné výstavy?

Po skončení výstavy Étoiles solitaires & das Jungste blut v Galerii Ladislava Sutnara se část expozice přesune na festival Křehký Mikulov (29.-31. 5. 2026). Tam si nás vybrali právě na základě výstavy, která proběhla loni v Karlíně. A právě teď (do 19. 4.) si můžete prohlédnout také výstavu Ze starého nový v Západočeském muzeu. Studenti našeho ateliéru pracovali s vybranými historickými artefakty ze sbírek muzea. Nejprve se - jako cvičení - snažili vyrobit jejich přesnou kopii, a pak navrhovali své vlastní věci inspirované čímkoli z dané zkušenosti a procesu.

Představíte některé konkrétní projekty, které návštěvník na výstavě uvidí?

V expozici uvidíte třeba práce Nonny Lorenz, která vytvořila zcela nové dílo jak na karlínskou výstavu, tak i do expozice v GLS. Nonna už několik let vystavuje na Designbloku, vždy s nějakou novinkou, její poloha je na první pohled až banálně líbivá, odlehčeně humorná. Ale skrze svou práci často komentuje současné jevy, které nejsou pozitivní. Občas je cynická, někdy to dokonce bolí, ale vždycky je to zábava. Jirka Žežula, student, který k nám přišel z ČVUT a po ukončení magisterského studia odjel do Berlína, po svém návratu spoluzaložil Hlinotéku (nezávislá keramická dílna), což je dlouhodobě fungující projekt v Praze. Dělá velmi esteticky vyhraněné věci, v jedné poloze navazuje na svou diplomovou práci, kde materiálově experimentoval a vytvářel si něco, co by se dalo nazvat umělými horninami, které pak obráběl. Jeho druhá poloha je taková konstrukčně "umanutá". Ordinuje hlíně velmi přesné geometrické tvary a pak sleduje, co s jeho ideou materiál udělá. Takhle bych mohl pokračovat o každém z vystavujících, ale na to tady asi není prostor, takže: přijďte na výstavu!

Expozice Étoiles solitaires & das jüngste Blut bude v Galerii Ladislava Sutnara v Plzni k vidění do 23. května.

<https://info.zcu.cz/Keramici-z-Fakulty-designu-a-umeni-ZCU-vystavuji-v-Galerii-Ladislava-Sutnara-/clanek.jsp?id=9318>